

3. Стратегічний аналіз. Найпопулярнішими методами стратегічного аналізу є SWOT – аналіз, PESTLE - аналіз та аналіз А-В-С. Вони допомагають упорядкувати висновки базового та соціологічного аналізу, всю наявну інформацію про громаду, регіон, тенденції в країні та світі, визначити пріоритети. Виконується аналіз діловою спільнотою громади і базується на досвіді та знаннях місцевих лідерів. Він демонструє готовність громади до змін та накопичення соціального капіталу в громаді.

1. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/157-19> (дата звернення: 10.04.2018)
2. Гройсман В. Процеси централізації та децентралізації в сучасному державному управлінні. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2015. Вип. 2. С. 26-37.
3. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Г. Васильченко, І. Парасюк, Н. Єременко./ Асоціація міст України. К.: ТОВ «Підприємство «ВІ ЕН ЕЙ». 2015. 256с.
4. Ткачук А.Ф., Кашевський В., Мавко П. Стратегічне планування у громаді (навчальний модуль). К.: ІКЦ «Легальний статус», 2016. 96с.
5. Варда Я., Клосовські В. Острови надій: розробка стратегій локального розвитку. 2-е вид., стереотип. К.: Молодь, 2005. 312 с.

References

1. "On voluntarily association of local communities. Law of Ukraine." The Verkhovna Rada of Ukraine, zakon 3.rada.gov.ua/laws/show/157-19. Accessed 10 Apr. 2018.
2. Hroisman, Volodymyr. "Processes of centralization and decentralization in modern state administration." *State administration and local self-government*, issue 2, 2015, pp. 26-37.
3. Vasylychenko, Halyna, Parasyuk, Igor, and Natalia Yeremenko. *Planning of development of local communities. Educational manual for public servants of local self-government*, "VNA Enterprise" LTD, 2015.
4. Tkachuk, Anatoliy, Kashevskiy, Vasyl, and Petro Mavko. *Strategic planning in a society (educational module)*, "Legal status" ІКС, 2016.
5. Varda, I., and V. Klosovski. *Islands of hopes: working of local development strategies*, Molod, 2005.

Рецензенти:

Ткачук І. Г. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Романюк М.Д. – доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту і маркетингу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

УДК 336.144.2

ББК 65.26+ 65.9

Мигович Т.М.

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника",
Міністерство освіти і науки України,
кафедра фінансів,
вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ,
76000, Україна,
тел.: 0979763800,
e-mail: tmygovych@ukr.net

Анотація. Стаття спрямована на дослідження особливостей планування та виконання місцевих бюджетів в умовах децентралізації. Автором визначено сутність бюджетних програм як особливої складової програмно-цільового методу. Проаналізовано Методику здійснення

порівняльного аналізу ефективності бюджетних програм, які виконуються розпорядниками коштів місцевих бюджетів; використано її положення для оцінки бюджетних програм, що діяли на території окремої об'єднаної територіальної громади. Узагальнено недоліки відповідної методики та окреслено напрями удосконалення механізму аналізу ефективності формування та реалізації бюджетних програм ОТГ.

Ключові слова: бюджетна програма, програмно-цільовий метод, результативні показники, децентралізація, ОТГ.

Myhovich T.M.

EFFICIENCY ANALYSIS OF FORMATION AND IMPLEMENTATION THE UNITED TERRITORIAL COMMUNITIES BUDGET PROGRAMS

Vasyl Stefanyk Precarpatian National University,
Ministry of Education and Science of Ukraine,
Chair of Finance,
Shevchenko str., 57, Ivano-Frankivsk,
76000, Ukraine,
тел.: 0979763800,
e-mail: tmygovych@ukr.net

Abstract. The article is directed to study the peculiarities of planning and implementation the local budgets in conditions of decentralization. The author defines the essence of budget programs as a special component of the program-target method. The method of comparative analysis the effectiveness of the budget programs executed by spending units of local budgets is analyzed; its position was used to evaluate budget programs operating in the territory of the united territorial community. The shortcomings of the corresponding methodology are generalized and the directions of improvement the mechanism for analysis the effectiveness of the formation and implementation the united territorial communities budget programs are outlined.

Key words: budget program, program-target method, performance indicators, decentralization, the united territorial community.

Вступ. Децентралізована модель управління економікою актуалізує питання реформування фінансів в напрямі підвищення ефективності планування та використання наявних ресурсів на місцях. Вибір стратегії та пріоритетів соціально-економічного та еколого-соціального розвитку окремих територій дозволяє зосередити зусилля регіональної влади на найбільш перспективних для конкретного регіону напрямках. Реформи 2014 р. – 2015 р. створили нові можливості у розвитку окремих територій через формування об'єднаних територіальних громад та удосконалення фінансування місцевого самоврядування. На тлі реформування принципів управління регіональним розвитком, суттєво зростає роль програмно-цільового планування бюджетів в Україні.

Цільовому програмуванню присвячено наукові праці багатьох вітчизняних економістів і науковців, зокрема бюджетні програми соціально- економічного розвитку регіонів вивчають Онищенко С. В. [1], Маркович Г. [4], Голинська О. В. [7], Адаменко І.П. [8]. Однак, незважаючи на велику кількість публікацій, питання проведення оцінювання результативності реалізації бюджетних програм та застосування ефективних механізмів такої оцінки досі не знайшли належного відображення в наукових дослідженнях.

Постановка завдання. Програмно-цільовий метод оптимізує видатки бюджету та сприяє ефективному фінансуванню бюджетних програм задля досягнення мети відповідно до визначених пріоритетів розвитку об'єднаних територіальних громад. Важливою складовою програмно-цільового бюджетування є оцінка результативності використання бюджетних коштів. Це зумовлює необхідність проведення наукового

дослідження, спрямованого на аналіз видатків місцевих бюджетів на програмно-цільовій основі через оцінювання бюджетних програм, що функціонують у об'єднаних територіальних громадах.

Результати. Сучасний стан економіки України вимагає оптимізації ряду процесів, зокрема щодо делегування повноважень та збільшення фінансової незалежності територій. Проблема оптимального перерозподілу повноважень та фінансових ресурсів між центральними та місцевими органами влади та самоврядування є однією з найбільш актуальних у контексті підвищення ефективності бюджетної системи України. Раціонально побудована та збалансована система бюджетних відносин є запорукою дієвості соціально-економічної політики держави, адже від адекватного забезпечення перерозподілу значних фінансових ресурсів і від гнучкості способів їх використання у значній мірі залежить стабільність економічного розвитку країни [1, с.145].

Оптимізації бюджетних ресурсів сприяє використання програмно-цільового методу в бюджетному процесі, тобто управління бюджетними коштами для досягнення конкретних результатів за рахунок коштів бюджету із застосуванням оцінки ефективності використання бюджетних коштів на всіх стадіях бюджетного процесу [2].

Оцінка результативності програм дає можливість проаналізувати якість виконання бюджетної програми, оцінити рівень фінансового забезпечення її заходів та ступінь досягнення наперед визначених цілей.

Для того, щоб забезпечити зіставність результатів оцінки різних бюджетних програм Міністерством фінансів України було запроваджено Методику здійснення порівняльного аналізу ефективності бюджетних програм, які виконуються розпорядниками коштів місцевих бюджетів [3].

Відповідно до положень Методики, порівняльний аналіз ефективності бюджетних програм здійснюється головними розпорядниками коштів місцевих бюджетів, а його метою є визначення ефективності аналогічних бюджетних програм, що виконуються різними розпорядниками коштів.

Бюджетні програми основі аналізуються за середніми індексами виконання результативних показників. Для розрахунку індексів використовують показники ефективності та якості (разом по загальному та спеціальному фондах), що характеризують виконання бюджетної програми

Методика передбачає порівняння фактичних показників виконання програми (показників ефективності та якості) із запланованими на звітний бюджетний період та з відповідними показниками попередніх періодів [4].

Враховуючи положення Методики здійснення порівняльного аналізу ефективності бюджетних програм, які виконуються розпорядниками коштів місцевих бюджетів, проведемо аналіз ефективності бюджетних програм, що виконувались у 2017 р. в окремій об'єднаній територіальній громаді (ОТГ). Значною проблемою у проведенні такого аналізу є відсутність загальнодоступних даних загалом та історії впровадження бюджетних програм зокрема, адже ряд ОТГ функціонує досить недавно (2016-2017 рр.). Проведений нами аналіз засвідчив, що зазвичай інформація щодо планування видатків місцевих бюджетів або відсутня взагалі, або подана на офіційних сайтах ОТГ у неповному та незрозумілому для зовнішніх користувачів форматі.

Вважаємо за необхідне на законодавчому рівні затвердити вимоги щодо інтерфейсу, складових, вмісту та наповнення електронних ресурсів місцевих органів влади щодо планування, фінансування видатків місцевих бюджетів та оцінки ефективності даних процесів у вигляді, доступному для розуміння пересічному мешканцеві громади, району чи регіону.

З позиції доступності та повноти інформації про бюджетні програми об'єктом дослідження нами було обрано Більшівцівську ОТГ Галицького району Івано-Франківської області.

У 2017 р. в даній ОТГ діяли такі бюджетні програми [5]: утримання та розвиток інфраструктури доріг; благоустрій міст, сіл, селищ; інші видатки на соціальний захист населення (Фінансова підтримка об'єктів комунального господарства); школи естетичного виховання дітей; палаци і будинки культури, клуби та інші заклади клубного типу; бібліотеки; первинна медико-санітарна допомога; багатопрофільна стаціонарна медична допомога населенню; надання загальної середньої освіти загальноосвітніми навчальними закладами; дошкільна освіта; організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності селищної ради та її виконавчого комітету (табл.1.).

Аналіз видатків на фінансування відповідних програм вказує на нечітку тенденцію, щодо ефективності планування таких бюджетних програм. Зокрема, тільки 3 із 11 бюджетних програм виконані 100%, 7 бюджетних програм недофінансовані.

Таблиця 1

Бюджетні програми, що діяли у 2017 р. у Більшівцівській ОТГ

Table 1

Budget programs, implemented in Bilshivtsi UTC in 2017

Назва програми	Затверджено паспортом бюджетної програми			Касові видатки			Відхилення		
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Утримання та розвиток інфраструктур доріг	235.15	0.00	235.15	235.15	0.00	235.15	0.00	0.00	0.00
Благоустрій міст, сіл, селищ	160.25	450.00	610.25	159.97	450.00	609.97	-0.28	0.00	-0.28
Фінансова підтримка об'єктів комунального господарства	25.25	0.00	25.25	25.25	0.00	25.25	0.00	0.00	0.00
Школи естетичного виховання дітей	900.88	40.00	940.88	900.88	33.54	934.42	0.00	-6.46	-6.46
Палаци і будинки культури, клуби та інші заклади клубного типу	687.14	179.50	866.64	670.19	179.50	849.69	-16.94	0.00	-16.94
Бібліотеки	314.97	0.00	314.97	314.96	0.00	314.96	0.00	0.00	0.00
Первинна медико-	688.75	0.00	688.75	665.56	0.00	665.56	-23.19	0.00	-23.19

санітарна допомога									
Багатопрофільна стаціонарна медична допомога населенню	2436.98	290.00	2726.98	2343.31	290.00	2633.31	-93.68	0.00	-93.68
Надання загальної середньої освіти ЗНЗ	1420.49	661.65	2082.14	13810.39	634.02	14444.4	12389.90	-27.63	12362.3
Дошкільна освіта	1833.25	128.30	1961.55	1821.85	96.05	1917.90	-11.40	-32.25	-43.65
Забезпечення діяльності ради	3039.45	144.00	3183.45	3025.11	136.38	3161.49	-14.34	-7.62	-21.96

Щодо програми «Надання загальної середньої освіти загальноосвітніми навчальними закладами (ЗНЗ)», то при запланованих 1420,49 тис. грн. із загального фонду та 661,65 тис. грн. із спеціального фонду, було виконано 13810,39 тис. грн. та 634,02 тис. грн. відповідно.

Таке перевиконання спричинено тим, що Більшівцівська ЗОШ I-III ступенів стала однією з перших трьох шкіл Прикарпаття, яка отримала статус опорної з 4 філіями. Додатково на фінансування цієї програми з державного бюджету було виділено кошти, які витратили на закупівлю технічних засобів та новітніх засобів навчання. Окрім того, для організації підвезення учнів до опорної школи закуплено 3 автобуси [6].

Проведемо аналіз ефективності бюджетних окремих програм із застосуванням вищезгаданої Методики здійснення порівняльного аналізу ефективності бюджетних програм, які виконуються розпорядниками коштів місцевих бюджетів.

Спочатку розрахуємо середні індекси виконання показників ефективності ($I_{(еф)}$) та якості ($I_{(як)}$) бюджетної програми за відповідними формулами, результати узагальнимо у табл.2 та табл.3 відповідно:

$$I_{(еф)} = \sum \frac{P_{(еф)іфакт}}{P_{(еф)іплан}} \cdot Z_{(еф)} \times 100 \quad (1)$$

де: $\sum \frac{P_{(еф)іфакт}}{P_{(еф)іплан}}$ – сума співвідношень фактичних та планових значень всіх показників ефективності, що характеризують виконання бюджетної програми;
 $Z_{(еф)}$ – кількість показників ефективності бюджетної програми.

Таблиця 2

Середні індекси виконання показників ефективності окремих бюджетних програм, які реалізовувалися у 2017 році у Більшівцівській ОТГ

Table 2

Average indexes of execution of indicators of efficiency of separate budget programs implemented in 2017 in Bilshivtsi UTC

Назва програми	Підпрограма	Показники ефективності	План	Фактично	Відхилення	$I_{(еф)}$, %
1	2	3	4	5	6	7

Школи естетичного виховання дітей	Забезпечення надання початкової музичної, хореографічної освіти, з образотворчого мистецтва та художнього промислу	кількість учнів на одну педагогічну ставку, осіб	5.00	5.00	0.00	100	97,1
		витрати на навчання одного учня, який отримує освіту в школах естетичного виховання, грн	14475.00	14423.00	-52.00	99,7	
		у тому числі за рахунок плати за навчання у школах естетичного виховання, грн	615.00	563.00	-52.00	91,6	
Палаці і будинки культури та інші заклади клубного типу	Забезпечення організації культурного дозвілля населення і зміцнення традицій	середня вартість одного квитка, грн	15.00	15.00	0.00	100	
Первинна медико-санітарна допомога	Забезпечення діагностування і виявлення захворювання на ранніх стадіях та надання первинної медичної допомоги	рівень розрахунків за отримані послуги, %	100.00	100.00	0.00	100	
Багатопр офільна стаціонар на медична допомога населенню	Оплата за спожиті енергоносії	рівень розрахунків за одержані послуги, %	100.00	100.00	0.00	100	
Надання загальної середньої освіти ЗНЗ	Забезпечити надання відповідних послуг денними загальноосвітні ми навчальними закладами	діто-дні відвідування, од.	22400.00	25600.00	3200.00	114,29	

$$I_{(як)} = \sum \frac{\Pi_{(як)іфакт}}{\Pi_{(як)іплан}} \div Z_{(як)} \times 100 \quad (2)$$

де: $\sum \frac{\Pi_{(як)іфакт}}{\Pi_{(як)іплан}}$ – сума співвідношень фактичних та планових значень всіх показників якості, що характеризують виконання бюджетної програми;

$Z_{(як)}$ – кількість показників якості бюджетної програми.

Таблиця 3

Середні індекси виконання показників якості бюджетних програм, які виконувалися у 2017 році у Більшівцівській ОТГ

Table 2

Average indexes of execution of indicators of quality of separate budget programs implemented in 2017 in Bilshivtsi UTC

Назва програми	Підпрограма	Показники якості	План	Фактично	Відхилення	$I_{(як)}$, %
1	2	3	4	5	6	7
Школи естетичного виховання дітей	Забезпечення надання початкової музичної, хореографічної освіти, з образотворчого мистецтва та художнього промислу	відсоток обсягу плати за навчання у школах естетичного виховання в загальному обсязі видатків на отримання освіти у зазначених школах, %	4.25	3.90	-0.35	91,76
Палаци і будинки культури, клуби та інші заклади клубного типу	Забезпечення організації культурного дозвілля населення і зміцнення культурних традицій	динаміка збільшення відвідувачів у плановому періоді відповідно до фактичного показника попереднього періоду, %	102.00	105.00	3.00	102,94
Первинна медико-санітарна допомога	Забезпечення діагностування і виявлення захворювання на ранніх стадіях та надання первинної медичної допомоги	динаміка споживання енергоносіїв до минулорічного показника, %	98.00	98.00	0.00	100
Багатопрофільна стаціонарна медична допомога населенню	Оплата за спожиті енергоносії	динаміка споживання енергоносіїв відповідно до минулого року, %	98.00	0.00	-98.00	0
Надання загальної середньої освіти ЗНЗ	Забезпечити надання відповідних послуг денними ЗНЗ	кількість днів відвідування	165.00	166.00	1.00	100,6

Для порівняння результативності бюджетної програми із показниками попередніх періодів використовуємо формулу:

$$I_1 = \frac{I_{(ef)звіт}}{I_{(ef)баз}} \quad (3.3)$$

де: $I_{(ef)}$ – середній індекс виконання показників ефективності бюджетної програми розрахований за вищенаведеною формулою;

(звіт), (баз) – підрядкові індекси, що характеризують величини відповідно звітного та попереднього бюджетних періодів;

Відповідно до Методики здійснення порівняльного аналізу ефективності бюджетних програм, які виконуються розпорядниками коштів місцевих бюджетів, необхідно також здійснити порівняння результативності бюджетної програми із показниками попередніх періодів, проте оскільки попередніх даних немає так, як громада створилась в кінці 2016 року, то прийемо показник $I_{(ef)баз}$ за 1, тоді I_1 збігатиметься із показниками $I_{(ef)звіт}/100$

Порівнюємо показник I_1 відповідно до значень, поданих у таблиці 4.

Таблиця 4

Параметри порівняння результативності бюджетної програми

Table 4

Parameters of the comparison of the effectiveness of the budget program

Критерій оцінки	Кількість балів
$I_1 < 0,85$	0
$0,85 < I_1 < 1$	15
$I_1 \geq 1$	25

Кінцевий розрахунок загальної ефективності бюджетної програми (табл.5) розраховуємо як загальну суму набраних балів за кожним із параметрів оцінки та визначаємо ефективність програми, якщо сума балів становить 215 і більше балів, то ефективність програми висока, 190–215 балів – середня, менше 190 балів – низька.

Таблиця 5

Ефективність програм, які виконувалися у 2017 році у Більшівцівській ОТГ

Table 5

The effectiveness of programs, implemented in 2017 in Bilshivtsi UTC

Назва програми	$I_{(ef)}$, %	$I_{(як)}$, %	I_1 , бали	Σ	Ефективність
1	3	4	5	6	7
Школи естетичного виховання дітей	97,06	91,76	15	203,82	середня
Палаці і будинки культури, клуби та інші заклади клубного типу	100	102,94	25	207,94	середня
Первинна медико-санітарна допомога	100	100	25	225	висока
Багатопрофільна стаціонарна медична допомога населенню	100	0	25	125	низька

Надання загальної середньої освіти загальноосвітніми навчальними закладами	114,29	100,6	25	239,89	висока
--	--------	-------	----	--------	--------

Проведений аналіз ефективності бюджетних програм, які виконувалися у 2017 році у Більшівцівській ОТГ вказує на те, що через недостатньо обгрунтоване планування видатків і як результат недостатнє фінансування 27 % бюджетних програм має низьку ефективність, 18% середню і 46% високу. За 9% бюджетних програм неможливо провести аналіз, оскільки у звітності відсутні результативні показники якості. Якщо розглядати наявні показники ефективності і якості, то за своєю сутністю вони часто відображають затрати, продукт, або просто дані статистичної звітності, а не ефективність чи якість наданих послуг при виконання цієї бюджетної програми.

Тому на нашу думку, на законодавчому рівні варто удосконалити перелік і зміст таких показників результативності бюджетних програм, як показники ефективності та якості, а також затвердити їх наявність у всіх бюджетних програмах, що реалізуються на місцях задля підвищення ефективності планування видатків місцевих бюджетів.

Застосування порівняльного аналізу дає змогу показати ефективність використання бюджетних коштів, співвідношення досягнутих результатів і витрат, тривалість виконання бюджетної програми, її необхідність і відповідність визначеній меті, а також порівнювати результати виконання бюджетних програм у динаміці за роками та між головними розпорядниками бюджетних коштів, визначати найефективніші бюджетні програми при розподілі бюджетних коштів [7]. Крім того, використання формульного підходу дозволяє автоматизувати зведення інформації щодо результатів аналізу та уніфікувати оцінювання ефективності для усіх розпорядників бюджетних коштів.

Підвищення ефективності фінансування капітальних видатків місцевих бюджетів має ґрунтуватися на визначенні необхідних обсягів капітальних видатків на місцевому рівні, розробці системи заходів щодо підвищення ефективності механізму бюджетного фінансування [8, с. 141]. Важливим завданням є посилення інвестиційної складової місцевих бюджетів шляхом збільшення частки капітальних видатків у загальній структурі з метою підвищення рівня фінансового забезпечення наукової, інвестиційної та інноваційної діяльності.

Висновки. В Україні в сучасних умовах необхідності оптимізації видаткової частини місцевих бюджетів відповідно до пріоритетів економічного розвитку територій важливим є удосконалення методологічних засад планування бюджету в частині визначення соціально-економічного ефекту від здійснення видатків у середньостроковому періоді. Для цього необхідно здійснювати постійний моніторинг та аналіз уже реалізованих бюджетних програм чи таких, що ще в процесі впровадження.

1. Онищенко С. В. Бюджетна децентралізація: особливості запровадження, проблеми та перспективи. *Фінанси, банки і облік*. 2016. № 1 (21). С.145-153.
2. Бюджетний кодекс України : від 08.07.2010 № 2456. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17) (дата звернення: 02.04.2018)
3. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо здійснення оцінки ефективності бюджетних програм: Наказ Міністерства фінансів України 17.05.2011 № 608 URL: <https://www.ibser.org.ua/legislation/zakonodavstvo-z-pmc/ocinka-byudzhetyh-program> (дата звернення: 02.04.2018)

4. Маркович Г. Оцінка ефективності бюджетних програм. *Бюджетна бухгалтерія*. 2016. №46. URL: <http://i.factor.ua/ukr/journals/bb/2016/december/issue-46/article-23802.html> (дата звернення: 21.04.2018)
5. Про затвердження паспортів бюджетних програм на 2017 рік. *Більшівцівська ОТГ* : веб-сайт. URL: <http://bilshivcivska-gromada.gov.ua/pasporta-bjudzhetnih-program-2017-r-1523954227/> (дата звернення: 21.04.2018)
6. Опорні школи: через спротив до успіху. *Асоціація міст України* : веб-сайт. URL: <http://auc.org.ua/novyna/oporni-shkoly-cherez-sprotuv-do-uspihu> (дата звернення: 21.04.2018)
7. Голинська О. В. Базові підходи та категорії управлінської оцінки ефективності бюджетних програм. *Теорія та практика державного управління*. 2017. № 3(58) URL: <http://kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-3/doc/2/02.pdf> (дата звернення: 21.04.2018)
8. Адаменко І.П. Пріоритетні шляхи удосконалення системи формування місцевих бюджетів в Україні. *Економічний вісник університету*. 2016. № 30/1. С. 139-146.

References

1. Onyshchenko, Sergiy. "Budget Decentralization: Peculiarities of Implementation, Problems and Perspectives". *Finances, banks and accounting*, no. 1 (21), 2016, pp. 145-153.
2. "The Budget Code of Ukraine: 08.07.2010." The Verkhovna Rada of Ukraine, zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17. Accessed 2 Apr. 2018
3. "The Methodological Recommendations for the Evaluation of the Effectiveness of Budget Programs. The Ministry of Finance of Ukraine 17.05.2011." IBSER, www.ibser.org.ua/legislation/zakonodavstvo-z-pmc/ocinka-byudzhetnyh-program. Accessed 2 Apr. 2018
4. Markovych, Halyna. "Evaluation of the effectiveness of budget programs". *Budget Accounting*, no.46, 2016. I.factor, i.factor.ua/ukr/journals/bb/2016/december/issue-46/article-23802.html. Accessed 21 Apr. 2018
5. "On Approval of Passports for Budget Programs for 2017." Bilshivci UTC, bilshivcivska-gromada.gov.ua/pasporta-bjudzhetnih-program-2017-r-1523954227. Accessed 21 Apr. 2018
6. "Support schools: through resistance to success." Association of Ukrainian Cities, auc.org.ua/novyna/oporni-shkoly-cherez-sprotuv-do-uspihu. Accessed 21 Apr. 2018
7. Golynska, Olesya. "Basic approaches and categories of managerial evaluation of efficiency of budget." *Teoriia i praktyka derzhavnoho upravlinnia*, no. 3(58), 2017. Kharkiv Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration, kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-3/doc/2/02.pdf. Accessed 21 Apr. 2018
8. Adamenko, Iryna. "Priority ways to improve the system of formation the local budgets in Ukraine". *Economic Herald of the University*, vol. 1, no.30, 2016, pp. 139-146.

Рецензенти:

Пилипів Н.І. – доктор економічних наук, професор кафедри теоретичної та прикладної економіки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;

Василюк М.М. – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» .

УДК 330.161; 332.1

ББК 65.011

Фуфалько І. Ю.

ІНТЕРЕСИ СУБ'ЄКТІВ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН ТА ЇХ УЗГОДЖЕННЯ В ПРОЦЕСІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра фінансів,
76018, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57,
тел: +380975030335,
e-mail: ivan.fufalko@aiesec.net